בסיעתא דשמיא

חשון תשפ"ז

163

דְּרַשְׁתִּי קְרֻבָתְךָ

על פי שיעורו של הרב **איתן כהן** שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת **פרי מגדים**, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת **לך לך**, תשפ"ז

שכרו של עוג על הבשורה

ויבוא הפליט ויגד לאברם העברי כי נשבה בן אחיו. הפליט הזה – דורשים חז"ל שזה היה עוג מלך הבשן. שכל המטרה שלו הייתה – רצח וניאוף. ואף על פי כן, עצם הדבר שהוא גרם טובה לאברהם אבינו – זכה לחיות ארבע מאות שנה. פלא פלאים.

ולא רק זה, כשכל עם ישראל ומשה רבנו עומדים לפני המלחמה עם עוג מלך הבשן, משה רבנו מפחד מהזכויות שיש לו. זכויות? אפשר לקרוא לזה זכויות? אני רוצה לשאול פה כל בן אדם: אם היית רעב ומישהו הביא לך איזו עוגה – אל תשאל – בחצי השני של העוגה הוא שם לך רעל, התוכנית שלו הייתה לחסל אותך. אבל בסוף שבעת מחצי עוגה, השם ריחם עליך ומהחצי השני לא אכלת. תגיד, אפשר להכיר טובה לבן אדם הזה? או לתת לו לאכול את החצי השני? איך יכול להיות?

אין לנו הבנה בשכר המעשים

כמה שנרצה להבין – אין לנו הבנה באמת כמה בן אדם זוכה על הדברים הפעוטים ביותר שיכולים להיות. לא מה שאתה מבין – מה שאתה לא מבין, זו הכוונה. על מה שאתה מבין, ברור שיש שכר. אבל על מה שאתה לא מבין, שאתה חושב שברור שבמקרה כזה אין בכלל שכר – גם על הדברים האלה בורא עולם משלם, על עצם המעשה שעשית מעשה טוב. פלא פלאים.

כל זה רק כדי לחזק אותנו. כל אחד מאיתנו, פעמים שיש לו כל מיני דמיונות: תגיד, מה שאני עושה זה טוב או לא טוב? מה שאני עושה באמת עושה משהו בשמיים? תגיד, זה משפיע, זה עושה משהו, או שזה סתם שטויות? אז באו חז"ל פה וגילו לך: מה שנראה לך הכי שטותי שבעולם – בן אדם זכה בזכות זה לחיות ארבע מאות שנה. פלא פלאים. רק שנדע להעריך את המעשים הפשוטים שלנו, הפשוטים.

"במה אדע" – שליש שנייה ומאה שנה

אותו דבר רואים אצל אברהם אבינו, בזה שהוא שאל "במה אדע כי אירשנה". דורשים חז"ל: על כל מילה שאמר אברהם אבינו השתעבדו בניו במצרים מאה שנה – ביחד ארבע מאות שנה (דעת זקנים בראשית טו, יג). כמה זמן לוקח להגיד מילה אחת? החפץ חיים אמר שבדקה אומרים מאתיים מילים, אז יוצא שבשנייה אתה אומר שלוש מילים בממוצע, אפילו קצת יותר.

יוצא שמילה אחת זה שליש שנייה. תכפיל את השליש שנייה הזאת אלף פעמים, אלפיים, מאה אלף פעמים – זה לא מאה שנה. בסדר, הבן אדם אמר איזו מילה, המילה הזאת יצאה לו מהפה בשליש שנייה. תגיד, אז מה קורה עכשיו? בניו השתעבדו מאה שנה. מה זה מאה שנה? איך? הגזמת. לא יכול להיות – משליש שנייה הגעת למאה שנה? זה הרבה זמן, מאה שנה. איך יכול להיות?

גם בזה גילו לנו חז"ל: אין לנו הבנה מה בן אדם יכול לזכות בשליש שנייה.

רגע אחד של שמירת עיניים

אז כשבן אדם הולך ברחוב, ופעם אחת בחיים שלו הוא הוריד את הראש למטה כדי לא להסתכל. מישהו יכול לתאר את הפעם האחת הזאת? אין מי שיכול לתאר את זה. כמה בן אדם יכול לזכות.

בדור שלנו – בורא עולם ריחם עלינו. רק אל תצא לרחוב – מיליון זכויות.

כל זכות נידונה בפני עצמה

לכן כל אחד יראה באמת כמה אני יכול – עוד חיזוק על גבי חיזוק, גם אם בן אדם מרגיש שהוא נפל אלף פעמים. מה זה קשור אחד לשני? נפלת – תקום. הפלא יועץ כותב: גם בן אדם שרצח יקפיד מאוד בנטילת ידיים.

באמת, אתה רואה איזה רוצח – אה, איך הוא מחמיר בנטילת ידיים, איזה יופי! מה היית אומר עליו? אה, איזה צדיק, איזה צדיק זה! כן, כי בשמיים זה לא הולך על משהו גלובלי, פלוס מינוס, נסדר את העניינים. לא קשור אחד לשני. כל זכות שעשית – דנים אותה בפני עצמה. כל עבירה – דנים אותה בפני עצמה.

הסיכה של נאזיה – "בתנאי שאתה לא שוכח אותי"

סיפר שמוליק: אני מהמתנדבים הראשונים של עזר מציון עם הרב חנניה צ'ולק שהקים את עזר מציון. לפני בערך ארבעים וחמש שנה. היינו ביחד סך הכל חמישה אנשים: הרב חנניה צ'ולק ועוד ארבעה מתנדבים. לכל אחד היה אוטו, לוקחים אנשים לבתי חולים, מחזירים. מזה קם עזר מציון.

יום אחד עלתה בת אחת מפרס, בתקופה שאיראן הייתה סגורה, עלתה בת אחת, קראו לה נאזיה. נאזיה הזאת עלתה לארץ, וקיבלו אותה בסמינר אור החיים. השם ירחם, היא חלתה במחלה. ומי שהתנדב להסיע אותה, לקחת אותה ולהחזיר אותה – זה שמוליק הזה. שמוליק הזה לוקח אותה כל טיפול לתל השומר, ומחזיר אותה. ועם הזמן, השם ירחם, המצב הידרדר ולא היו הרבה סיכויים. ויום אחד היא שמעה מהרופאים, שאמרו שזה כבר מקרה אבוד.

בפעם האחרונה ששמוליק לקח אותה, היא אומרת לו: תשמע, שמוליק, תודה רבה על כל מה שעשית בשבילי. לקחת אותי, החזרת אותי, הכל ממש בחינם. אין לי מה לתת לך תגמול על מה שעשית. כלום – אין לי הורים, אין לי אחים, אין לי אחיות, אני בודדה פה בארץ. אבל יש לי סיכת ראש עשויה מזהב. אני רוצה לתת לך אותה מתנה, על הטובה שעשית לי. תעשה טובה, אבל בתנאי אחד: שאתה לא שוכח אותי. ככה היא אמרה לו.

לקחתי ממנה את הסיכה. ואחרי שבוע נפטרה נאזיה הזאת. לקחתי את הסיכה הזאת והלכתי לרב חנניה צ'ולק. אמרתי לו: הרב חנניה, יש פה סיכה מזהב, תמכור אותה לטובת עזר מציון, שיהיה לך משהו לתרומה לארגון. אמר לי: תראה, היא לא ביקשה, היא לא אמרה שהיא תורמת את זה לעזר מציון. היא אמרה שהיא נותנת לך את זה. אז תיקח את זה אתה.

אמרתי לעצמי: מה אני אעשה עם זה? מה יש לי לעשות עם הסיכה הזאת? הלכתי לאיזה בית כנסת, ואמרתי לו: אני רוצה לתרום לכם סיכה של זהב, תראה אצל צורף כמה שהיא שווה. אבל בתנאי אחד: שתעשה לי פה נר נשמה – תרשום: לעילוי נשמת נאזיה בת אסתר, נפטרה כ"ה בתמוז תשמ"ח. זה התאריך שלה.

בקיצור, הגבאי לקח את זה, ובאמת עשה נר נשמה, עשה מודעה כזאת קטנה ותלה אותה. אני, בשנה הראשונה, מדי פעם הייתי אומר עליה קדיש – קדיש פה, קדיש שם – וזהו, בזה זה נגמר. אחרי שנה שכחתי ממנה לגמרי.

השנה, כ"ה בתמוז תשפ"ו, ערב שבת, נאזיה הזאת מגיעה אליו בחלום. היא אומרת לו: שמוליק, אתה הבטחת לי שאתה לא תשכח אותי. אז אני מבקשת ממך: אל תשכח אותי. אמרתי: מה היא רוצה ממני עכשיו? מה היא נזכרה בי? קמתי בבוקר, הלכתי לבית הכנסת, אני מסתכל על הנר נשמה ואני רואה – וואי, היום יום הפטירה שלה! היום כ"ה בתמוז תשפ"ו, זה התאריך שלה (ביום שישי). לפני שלושים ושמונה שנה היא נפטרה. אמרתי: וואי, זה דבר גדול. אז אני אגיד קדיש לעילוי נשמתה. וגם קניתי מפטיר לעילוי נשמתה, ועליתי למפטיר.

במוצאי שבת אני מתקשר לרב חנניה צ'ולק, אני אומר לו: הרב חנניה, יש לי סיפור בשבילך. סיפרתי את כל הסיפור. אמר לי הרב חנניה: אתה יש לך חצי סיפור – אני יש לי את החצי השני. מאז שסיפרת לי שאותה נאזיה נפטרה, לקחתי בן אדם ואמרתי לו שכל שנה בכ"ה בתמוז יגיד עליה קדיש. השבת הזאת הוא אמר לי שהוא לא מרגיש טוב, הוא לא יכול ללכת אפילו לבית הכנסת, והוא לא הלך לבית הכנסת. אז נאזיה הגיעה בחלום לשמוליק ואמרה לו: שמוליק, הבטחת שלא תשכח אותי.

דקה אחת של קדיש פעם בשנה

וואי, היא נפטרה לפני שלושים ושמונה שנה. טוב, אז מה היא רוצה עכשיו? היא רוצה שתגיד קדיש פעם בשנה. יפה. כמה זמן לוקח להגיד קדיש? אם אני מגזים – אם אדם איטי אומר קדיש, זה שתי דקות [שלכולם יוצאות קרניים...], אבל נורמלי זה לוקח דקה אחת.

אני לא מבין. דקה אחת פעם בשנה – בשביל זה צריך לבוא בחלום אחרי שלושים ושמונה שנה? תגיד, הדקה הזאת עושה משהו? הדקה של קדיש פעם בשנה – זה משפיע בכלל? היא לא נפטרה אתמול, גם לא לפני שנה, לא לפני עשרים שנה – שלושים ושמונה שנה! והנפטרת הזאת מחכה מתי כבר אפשר להגיד קדיש. אין לנו הבנה בזה.

אני אומר לכם: ככל שאתה מסתכל, אתה צריך רק לחטוף זכויות. גם אם זו זכות של דקה פעם בשנה – אז נדע להעריך את זה. פעם בשנה – איזה דבר גדול, שצריך להעריך.

"אמן יהא שמיה רבא" של ילד – והכבוד שקיבל המומר

פעם אחת נשרפה כל ראדין. אבל היא לא נשרפה בבת אחת: נשרפה חצי ראדין, ואז החצי הלכו לגור בחצי השני. אחר כך בנו את החצי, ואז נשרף החצי השני, וכולם הלכו לגור שם.

והחפץ חיים שלח מכתבים לכל מיני תורמים שיתרמו, כדי לבנות בחזרה את ראדין. היה איזה פרופסור אחד, שהיה יהודי מומר. החפץ חיים שבוע שלם התלבט איך לכתוב לו את המכתב, שלא יהיה בו איסור חנופה, כי אסור לשבח רשע. אז החפץ חיים שבוע שלם יושב איך לכתוב את הנוסח, שהנוסח לא יישמע כשבח, ומצד שני צריך לפרגן לו. שבוע שלם ישב החפץ חיים, ובסוף שלח את המכתב לאותו פרופסור. ובסוף החפץ חיים גם הצטער על זה.

עברו כמה חודשים, ויום אחד הגיע רבי אלחנן וסרמן לבקר את החפץ חיים, ואמר: הרב, הייתי באיזה מקום והפרופסור הזה הגיע – ואיזה כבוד עשו לו, איזה כבוד מלכים עשו לכזה בן אדם! אומר לו החפץ חיים: מה אתה מתרגש? כשהוא היה ילד, פעם אחת הוא אמר "אמן יהא שמיה רבא", ועל זה בורא עולם פורע לו את החוב, ונותנים לו את כל הכבוד שהוא מקבל עכשיו.

ישיבת חכמי לובלין – בזכות רגע של ילד

שקמה ישיבת חכמי לובלין. סיפר הרב מאיר שפירא זצ"ל: את הישיבה הזאת החלטתי להקים רק מחמת מעשה אחד שהיה.

יום אחד התקשרו אליי אנשים מהנהלת תלמוד תורה, וביקשו ממני לבוא לבחון תלמידים בתלמוד התורה. הגעתי לתלמוד התורה, זה היה מבחן פומבי, והתחלתי לבחון את התלמידים, תלמיד תלמיד. הגעתי לתלמיד בשם אפרים ביטרק [או שם דומה]. אמרו לי שזה תלמיד חלש. אמרתי: טוב. שאלתי אותו: מה אתה יודע? הוא אומר: אני יודע משנה בעל פה. – תגיד.

אז הוא אומר: שניים שהפקידו אצל אחד – זה הפקיד מנה וזה הפקיד מאתיים, זה אומר מאתיים שלי וזה אומר מאתיים שלי – מחלוקת רבי יוסי ורבנן. במשנה הבאה כתוב: זה הפקיד אצלו כלי ששווה מנה, והשני הפקיד כלי ששווה אלף זוז.

אז הרב שפירא שואל את הילד: למה לגבי כסף כתוב "זה הפקיד מנה וזה הפקיד מאתיים" – פי שניים, זה הפקיד מאה וזה הפקיד מאתיים שקל, פי שניים – ולמה לגבי כלים "זה הפקיד מנה וזה הפקיד אלף זוז", פי עשרה? מה החילוק?

– אני אגיד לרב. בכסף – אדם לא טרח עליו. כשחז"ל אמרו (בבא מציעא לח.): "אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבין של חבירו" – זה מה שטרחת. רש"י כותב שהוא טרח עליהם*. בכסף, גם אם בן אדם טרח, הכסף הזה לא שלו. בכלים – זה שלו. ממילא, בכלים, בשביל שהגנב יגנוב כלי, צריך שהוא יהיה לפחות פי תשעה ממה שיש לו. אז אם הגנב הפקיד כלי של מאה, בשביל שתהיה לו תאווה לגנוב, צריך שזה יהיה פי תשעה, ולכן צריך שיהיה לפחות אלף זוז. כי אם זה היה רק מאתיים זוז, שלוש מאות זוז – מי היה גונב את זה?

והרב שפירא התרגש מהתשובה הזאת. הוא אומר לו: אז למה אתה בכיתה של החלשים? אז הוא אומר לו: כי הרבנים פה לא יודעים את הגמרא "הזהרו בבני עניים שמהן תצא תורה" (נדרים פא.). ובגלל שאבא שלי סנדלר, הם מזלזלים בי ושמו אותי בכיתה של החלשים.

מספר הרב שפירא: מהמילים שהילד אמר, אמרתי לעצמי: אני מקים ישיבה, שבישיבה הזאת ידאגו לכל בחור בשווה. ואם קמה הישיבה הזאת, חכמי לובלין – תדעו שזה בגלל הילד הזה.

לפעמים בן אדם לא מודע לרגע בחיים שלו – מה התוצאות, מה ההשלכות של רגע אחד, כמה בן אדם יכול לזכות.

"ביטוח חיים" – פתיחת ההיכל בנעילה

סיפר הרב דוד אוחיון שליט"א [הרב של אלפי מנשה, תלמיד חכם גדול]: שבכיפורים האחרון [תשפ"ז] וכמו תמיד שאנשים מגיעים לתפילת שחרית, מנחה, ערבית מגיעים פחות, אבל לנעילה מגיעים כל האנשים מכל השכונות.

החלטתי לעשות מגבית לכולל שנמצא בבית הכנסת, כולל של עשרים אברכים. אמרתי: אני מוכר עכשיו את פתיחת ההיכל של נעילה. מה המחיר? המחיר: להחזיק שנה שלמה עשרים אברכים. זה המחיר. לא יודע כמה זה – מאה חמישים, מאתיים אלף שקל. אמרתי: זה המחיר של פתיחת ההיכל של נעילה – החזקת הכולל של עשרים אברכים. ואני מבטיח עכשיו פה, שמי שקונה את זה – אני מבטיח לו ביטוח חיים. מבטיח לו במאה אחוזים. למה? "עץ חיים היא למחזיקים בה" – מי שמחזיק תורה, יש לו ביטוח חיים.

אחד המתפללים הרים את היד: הרב, אני קונה. הוא קנה, עשה פתיחת ההיכל של נעילה, סיימו את תפילת נעילה. זהו.

למחרת – אחרי יומיים, בין כיפור לסוכות – מתקשרים לרב: הרב, יש בעיה במקווה. הרב מגיע, בודק – המקווה פסול. הביא קבלן: כמה עולה לשפץ את המקווה? אמר לו: עשרים אלף שקל. מאיפה אני אביא עכשיו? אתה יודע, בין כיפור לסוכות – אנשים כבר תרמו בראש השנה, תרמו בכיפורים, סוכות בפתח, אין תרומות. ניסיתי לגייס – אין מי שיתרום, אין כספים.

* לשון רש"י: קב שלו – חביבה עליו על ידי שעמל בהן וקב שישאר לו מהם הוא רוצה מתשעה קבין של אחרים שיקח בדמיהן אם ימכרם.

בלית ברירה התקשרתי לבן אדם ההוא: תשמע, יש לי בעיה במקווה. תתרום את התרומה של המקווה, עד עכשיו היה ביטוח חיים לך – עכשיו תזכה שיהיה ביטוח חיים גם לאשתך.

שואל אותו: תגיד לי, כמה עולה התיקון? אומר לו: עשרים אלף שקל. – תגיד לקבלן שיתקדם, אני משלם.

הטיסה מדובאי

ואחרי כמה ימים – מספר הבן אדם – הייתי בטיסה של דובאי**, ואנשים צרחו "שמע ישראל", ואנשים התקשרו למשפחות שלהם להיפרד מהם, כי זה היה עניין של שניות. ברגעים של האימה הזאת אמרתי לעצמי: ריבונו של עולם, אני – יש לי ביטוח חיים! הרב הבטיח לי שיש לי ביטוח חיים.

ופחות משנייה, והמטוס התייצב בחזרה. וידעתי שניצלנו כולנו. אתה יודע למה? כי יש לי ביטוח חיים.

יש ביטוח! בן אדם עושה איזה מעשה... אומר: אתה יודע, ברגע שהרב אמר לי שיש ביטוח חיים, אמרתי: מה אני צריך ביטוח חיים, אני אמור לחיות עוד לפחות מאתיים שנה. לפחות! על מה ביטוח חיים? אני לא אמור למות בכלל. ופתאום בורא עולם הראה לי שאחרי כמה ימים, אתה זקוק לביטוח החיים הזה – אתה ואשתך, כי שנינו היינו בתוך המטוס. ושנינו ניצלנו, ואז נתתי לרב את הכסף של כל מה שתרמתי.

אל תזלזל בשום מעשה טוב

כל הפרשה הזאת מלמדת אותנו: בוא נתחזק, בוא נערך את המעשים שלנו. גם אם נפלת וירדת עד איפה שירדת – אל תזלזל בשום מעשה טוב שאתה עושה. בן אדם אומר היום: התפילה שלי לא שווה כלום, הלימוד תורה שלי לא שווה כלום, זה לא שווה... אין דבר כזה. לא קיים. כל מעשה שבן אדם עושה – הכל נשמר לו.

ומה שכתוב בספרים שיש עבירות שמכבות מצוות ועניינים – מביא את זה הסטייפלר בספר קריינא דאיגרתא, שמישהו שאל אותו את השאלה הזאת: כתוב שזה הולך לסטרא אחרא וכל העניינים, וכתוב בספרים מה שכתוב. אומר: לא, לא, לא. שני דברים נפרדים. יש את המצווה ויש את השכר שלה – שני דברים נפרדים. המצווה לעולם לא נאבדת, גם אם בן אדם יהיה רשע מרושע. יש את השפע שהמצווה מורידה – ומה שכתוב בספרים שהולך לסטרא אחרא ועניינים, זה השפע. אבל המצווה עצמה לעולם לא נאבדת, גם אם בן אדם יהיה רשע מרושע עד הסוף.

"אתה חי בזכות הטוב שאתה עושה"

סיפר הרב בידרמן: היה יהודי אחד שהלך לקנות איזו תרופה בבית מרקחת בארצות הברית. אומר לו הרוקח: תשמע, זו תרופה שעולה שש מאות וחמישים דולר. – שש מאות וחמישים דולר? אמר: עדיף כבר להיות בריא! במחיר כזה אני כבר אהיה בריא, אני מעדיף בלי תרופות. – כן, אבל מה זה בלי תרופה? אתה חייב את התרופה הזאת. אומר לו: לא, במחיר כזה אני לא קונה. הוא יצא.

מאחוריו היה גביר אחד, והוא אמר לו: בוא, בוא, אדוני – אני משלם. אמר: טוב, הנה הוויזה, תעביר. אמר לו הרוקח: לא, לא, זו לא תרופה שלוקחים פעם אחת. זו תרופה כרונית – אם אתה מתחיל, אתה חייב לקחת אותה כל החיים שלך. אין דבר כזה. עדיף לא לקחת מאשר לקחת ולהפסיק באמצע. להפסיק באמצע זה פיקוח נפש.

אז הוא אומר לגביר: קח בחזרה את הכרטיס, אני לא קונה. מה אני אקנה? עכשיו אתה תורם לי את זה – ובחודש הבא מה יהיה?

טוב, הוא הלך, יצא. הגביר חושב בינו לבינו: מה אני יכול לעשות? חודשיים, שלושה אני יכול לתרום לו. בוא אדבר איתו – חודשיים, שלושה אני תורם. קרא לו: בוא, בוא – ארבעה חודשים אני תורם לך. אמר לו: ואחרי ארבעה חודשים מה יהיה?

– אתה יודע מה? כל זמן שאני חי, אני תורם לך. בקיצור, הבן אדם לקח את הוויזה, העביר, קנה.

בחודש תשרי השנה, הבן אדם בעל התרופה עבר בכביש, נדרס ומת. שתים עשרה שעות אחר כך הגביר הזה קיבל דום לב ומת.

אומר הרב בידרמן: הבן אדם הזה כל הזמן תמך בעני הזה. מה הוא חשב? העני הזה חי בזכותי! בא בורא עולם לגלות: אתה עושה טוב – אתה חי בזכות הטוב שאתה עושה לשני. וואי, בשביל זה אתה חי.

שעת בירור – אמונת חכמים

מאז הקורונה, בורא עולם הכניס אותנו למצב של בירור מכל מיני דברים. היום אתה לא יכול לדעת מי חרדי, מי לא חרדי, מי דתי, מי לא דתי. אתה לא יודע כלום. השם ירחם עלינו. המצב שלנו היום – שמי שלא שומר על עצמו באמת, הלך.

** הכוונה לטיסת פליי דובאי לתל אביב, י"ט בתשרי תשפ"ז (30.9.2026), בחול המועד סוכות, שבה אירע ניסיון השתלטות על תא הטייס, ובניסים גדולים היתה הצלה פלאית.

כל גדולי ישראל בקורונה דיברו לעשות חיסונים. פתאום בן אדם קיבל איזה צינתוק מאיזה פרופסור של ההוא, שאתה בכלל לא מכיר אותו, אתה בכלל לא יודע מי זה אפילו: מי שעושה חיסון – מת. וסבתא שלו עשתה חיסון – מתה פעמיים... ואתה מאמין לכל הצינתוקים האלה.

תגיד, אתה נורמלי? אני לא מבין. בן אדם יושב ולומד כל היום ספר, כל היום מתווכח עם החברותא שלו: האם בדבר הזה... "יד סולדת בו" זה ארבעים או ארבעים וחמש מעלות. אתה בכלל יודע כמה ההבדל בין ארבעים לארבעים וחמש? אין כמעט הבדל. אבל, אתה יודע, נכנסים לדקי דקויות.

ופתאום בן אדם עושה חשבונות: שמע, זה צינתוק, אמר לו שסבתא שלו מתה. וואו! ואז מה? ואז – כל גדולי ישראל לא שווים כלום. תשמע, זו הייתה שעת בירור: האם אתה באמת שומע לקול התורה: "ועשית ככל אשר יורוך", או שאתה חי מצינתוקים.

כשבן אדם, חס ושלום, חולה, או שהילדים שלו חולים – הוא לא מקבל צינתוקים. יגיד לו צינתוק: הבן שלך יהיה בריא – מה זה יעזור לו? הוא הולך לגדולי ישראל. מה אתה הולך אליהם עכשיו? אתה לא שומע להם בכלל! הם טועים, בטח בלבלו אותם, שיקרו עליהם...

ואנחנו חיים בסרטים. אני לא מבין איך יכול להיות דבר כזה. אבותינו הקדושים, הדור הקודם – אם הרב אמר משהו, היו הולכים למות על זה. למות! הרב אמר – בזה נגמר. אין "אבל", לא היה "אבל". והיום פתאום בדור שלנו כל אחד נהיה איזה חכמולוג, ומקבל איזה צינתוק מאיזה מקום, והוא מאמין לו. הוא בכלל לא יודע אפילו מי עומד מאחורי הצינתוק הזה, והוא מאמין לו במאה אחוזים – בטח הבן אדם הזה, מה זה ישר וצדיק, חסיד, קדוש, טהור!

פלא פלאים, אני אומר לך, זה לא נתפס בשכל. לא נתפס בשכל איפה אנחנו עומדים. אתה יכול ללמוד כל היום, ופתאום אתה מתבלבל מאיזה צינתוק? אני לא מבין. אתה חושב על זה – אני אומר: לא הולך בראש, לא נשמע דבר כזה, לא יכול להיות.

אלא מה? התבלבלנו במצווה הזאת, לשמוע בקול חכמים. פתאום גם אנחנו נהיינו חכמים – זה הרעיון. הרב הוא "מאן דאמר", גם אני "מאן דאמר". אז מה אם הרב אמר?

בן עזאי – "טועה" במצווה לשמוע בקול חכמים

הגמרא במסכת הוריות (ב:) אומרת שיש טועה בדבר הלכה. מי זה? מי זה הטועה בדבר הלכה? זה בן עזאי. מה זה, בן עזאי? הגמרא אומרת – בן עזאי טועה? כן, בן עזאי טועה. במה הוא טועה? במצווה לשמוע בקול חכמים. כשהוא יודע שהרב שלו טועה – אבל מכיוון שהרב אמר שחלב מותר, הוא אכל חלב. איך יכול להיות דבר כזה? בן עזאי יאכל חלב? כן – אבל הרב אמר שצריך לאכול חלב. זו הייתה התבטלות כזאת.

והיום פתאום, בדור שלנו, נכנסו כל מיני רוחות, שפתאום, אתה יודע – "לא, שיקרו את הרבנים שלנו". שיקרו את הרבנים... זה מה שאמרו גם על רבי עקיבא איגר: רבי עקיבא איגר זקן, הבן שלו צוחק עליו. זה מה שאמרו עליו, בדיוק כך אמרו.

ואיפה אנחנו? איפה יש לנו אמונת חכמים? איפה שמסתדר לנו? איפה שהולך לנו טוב, איפה שהרב מברך והכל מסתדר – אה, בזה אתה מאמין. ואיפה שהרב לא מסתדר – אז אתה לא מאמין?

"הנס – שנשארתי חסיד"

ראיתי בחוברת "דרשתי קרבתך", שמביא שם סיפור על כמה חסידים שישבו ביחד. אחד החסידים סיפר: אתה יודע, הייתי באיזה מקום, והרבי שלי... היה ים, הוא אמר "תזוז" – נקרע הים, ואנחנו עברנו.

השני אמר לו: אתה יודע, אצל הרבי שלי היינו באיזה יער, ופתאום פרצה להבה, והרבי אמר "יכבה הלהבה" – ונכבתה כל הלהבה.

ישב שם חסיד אחד. אמרו לו: נו, ואצלך מה? אומר: אני אגיד לך. היה איזה עסק, שאם אני עושה אותו – אני מתעשר עושר אדיר, אבל אם אני מפסיד – אני הופך להיות עני מרוד. הלכתי לרבי, והרבי אמר לי: לך, בהצלחה. ומה אני אגיד לך? פשטתי את הרגל לגמרי.

שואלים אותו: כן, אבל בטח אחר כך האדמו"ר עשה "מי שבירך", ואחר כך... אמר: לא. נשארתי עני מרוד. – נו, אז מה הנס שיש פה? – הנס – שנשארתי חסיד.

אתה שומע הרבה סיפורים, שהכל נוסע מבריק, ואתה אומר: וואי, הרב שלנו, הרב שלנו! ופתאום הרב אומר לך דברים לא לרוחך – אז מה, פתאום גם אתה "מאן דאמר"? ממתי בן אדם נהיה "מאן דאמר"? איך נהיה דבר כזה?

המכשירים – ותיבת נח

בנוסף, יש לנו היום הרבה בעיות עם המכשירים האלה. אני לא ידעתי... אני בדרך כלל לא מעורב בציבור. אני נמצא פה. אבל השבוע נסעתי לאשדוד וחזרתי, ומה אני אגיד לך? כמעט חצי מהאוטובוס – אנשים עם המכשירים האלה.

ואני אומר לעצמי: תשמע, משהו פה לא מסתדר לנו. צורכי פרנסה – בסדר, לא משנה מה, צורכי פרנסה, צרכים כאלה... אבל כל הנסיעה, שלוש שעות, הוא משחק בטלפון? תשמע, זה לא מסתדר. לא הולך.

יש שעת בירור. עכשיו אנחנו נמצאים בזמן כמו שנח בנה את התיבה. כשהוא עלה בפעם הראשונה ואמר "רבותיי, יגיע מבול" – אני מאמין שכולם בכו. בשנה השנייה אמרו: מכירים אותך. בשנה השלישית: שמענו. בשנה המאה זרקו אותו: יאללה, נח, עם כל המבול שלך, השטויות שלך! כשהוא עלה בשנת מאה ותשע עשרה, אמרו: שתוק, שתוק, רד! הורידו אותו לגמרי. אבל כשהגיע מאה ועשרים – היה מבול באמת.

"יום אחד הוא יגיע"

משנת תשמ"ח – אני חושב, ככה אני זוכר – הרב בן ציון כבר צעק: השנה משיח יבוא, בטוח! לא בא, לא בא. אחר כך אמרו תשנ"א – בדיוק פרצה מלחמת המפרץ – אמרו: השנה יבוא. לא הגיע. אחר כך הגיע ה"חסד לאברהם" – תש"ס, בטוח בתש"ס הוא מגיע. ולא הגיע. אחר כך אמרו תשע"ה – בעל התניא כבר ניבא שבשנת תשע"ה יבוא המשיח. ולא הגיע. אחר כך אמרו תש"פ, תשפ"ז... ולא מגיע. אבל יום אחד הוא יגיע.

ויום אחד, בטוח, יגיע. איזה לא נעים – זה יתפוס אותנו על חם. זה יהיה שעת בירור. אני אומר לכם: שעת בירור. תגיד, אתה יהודי או לא יהודי, אני לא יודע מה...

בחירות – "אני מבין יותר מהם"

עכשיו אנחנו עומדים לפני בחירות. כל אחד צריך לצאת ללכת לבחור. גדולי ישראל אמרו לך ללכת לבחור. ומה אתה עושה עכשיו? – לא, אני מבין יותר מהם. ובמה אתה מבין יותר מהם?

– תראה, יש בחורי ישיבות ששמו אותם בכלא, והם לא עשו כלום... פשש, כל כך כואב לך על בחורי הישיבות! אתה יודע, כל כך כואב לאנשים על בחורי הישיבות – זה מה שכואב לך? זה מה שמעניין אותך? הרבנים האלה, שיושבים ולומדים כל יום שמונה עשרה שעות, בקושי ישנים, כל היום טרודים בעבודת השם, כל היום טרודים – הם אומרים לך ללכת להצביע, ואתה מה? מה אתה אומר? אני מבין...

אם רק תקום ממשלה רעה, רק יבטלו את הקומה הכשרה [של הטלפונים], כמו שרצו לעשות בפעם שעברה – מי יחזיק את כל הילדים שלנו? נגיד שאתה, בתור מבוגר, עוד איכשהו תסתדר. הילדים הקטנים? זהו, הלכו לנו. הלכו, הלכו. רק זה לבד – כל שכן שיש עוד גזרות, השם ירחם – אבל רק זה לבד, אנחנו עומדים לפני שוקת שבורה. לכן כל אחד – תדע: עושים לך בירור, עושים לך בירור.

החוט שבורא עולם מנענע

שמעתי בשם ה"נועם אלימלך", שהוא אמר שלפני ביאת המשיח יהיה, כמו לדוגמה, חוט מסוף העולם ועד סופו, וכל אחד יתפוס בחוט, ובורא עולם ינענע את החוט. מי שיתפוס חזק – הוא יהיה על החוט. מי שייפול – הלך.

אז איך תדע איפה אתה נמצא היום? – על החוט, או שאתה למטה? אם אתה מרגיש שאתה מתנענע, ואתה מרגיש את הניסיונות – עולה, יורד, יש לי קשיים – אתה על החוט. אם אתה מרגיש שהכל זורם, תודה להשם הכל זורם, אין לי שום ניסיונות בכלל, אצלי הכל זורם – תדע: כבר נפלת, צנחת.

בוא נהיה חזקים. נדע שזו שעת בירור, שכל בן אדם ידע את האמת. אני צריך להיות כפוף לגדולי ישראל. כפוף. גם אם אני מבין, גם אם אני גאון, גם אם אני הכל הכל – כפוף לגדולי ישראל. הם לא מבינים? זה הניסיון שיש לנו: שפתאום אתה מתחיל להבין שהם לא מבינים. ובמה אתה מבין? אתה לא מבין כלום. השם ירחם עלינו.

ונחזור ונזכר שנדע להתחזק. כל חיזוק קטן שאנחנו מתחזקים יקר מאוד בעיני השם.

והשם יעזרנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.